

КРИМСЬКА ПРАВОЗАХИСНА ГРУПА

e-mail: crimeahrg@gmail.com

website: crimeahrg.org

МОНІТОРИНГОВИЙ ОГЛЯД СИТУАЦІЇ З ПРАВАМИ ЛЮДИНИ В КРИМУ

ЛИСТОПАД 2018 РОКУ

Моніторинговий огляд підготовлено
Кримською правозахисною групою
на підставі матеріалів,
зібраних у листопаді 2018 року

Перейти [по посиланню](#), щоб ознайомитися з щомісячними моніторинговими оглядами Кримської правозахисної групи

Перейти [по посиланню](#), щоб ознайомитися з тематичними оглядами та статтями Кримської правозахисної групи

ЗМІСТ

1. ВСТУП	2
2. ГРОМАДЯНСЬКІ І ПОЛІТИЧНІ ПРАВА	3
Заборона тортур, нелюдського або принизливого для гідності поводження	3
Право на свободу та особисту недоторканність.....	3
Обшуки та затримання.....	3
Політично мотивоване кримінальне переслідування	4
«Справа кримських мусульман».....	4
«Справа українських диверсантів»	5
Справа Володимира Балуха	6
Справа Веджіє Кашка.....	6
Справа Євгена Каракашева	6
Умови утримання в місцях несвободи.....	7
Тиск на адвокатів.....	7
Право на справедливий судовий розгляд.....	8
Свобода слова та висловлювання думок	8
Справа Ісмаїла Рамазанова.....	8
Свобода совісті та релігії.....	9
3. ПОРУШЕННЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА	10
Конвенція (III) про поводження з військовополоненими	10
4. ДОДАТКИ	12

1. ВСТУП

Кримська правозахисна група (КПГ) — організація кримських правозахисників і журналістів, метою якої є сприяння дотриманню і захисту прав людини в Криму шляхом формування пильної уваги до проблем прав людини і міжнародного гуманітарного права на території Кримського півострова, а також пошуку і відпрацювання механізмів для захисту прав людини в Криму.

Діяльність **КПГ** керована, передусім, нормами основних документів у сфері прав людини, а саме: Загальною декларацією прав людини, Гельсінським Заключним Актом, Конвенцією про захист прав людини і ключових свобод, Міжнародним пактом про громадянські і політичні права, Міжнародним пактом про економічні, соціальні і культурні права тощо.

Основні завдання **КПГ**:

- 1) збір і аналіз інформації щодо ситуації з дотриманням прав людини в Криму;
- 2) широке інформування органів влади, міжнародних організацій, міжурядових структур, неурядових організацій, засобів масової інформації та інших цільових груп шляхом публікації і поширення аналітичних та інформаційних матеріалів про ситуацію з правами людини в Криму;
- 3) сприяння захисту прав людини і дотримання норм міжнародного права в Криму;
- 4) підготовка рекомендацій для органів влади та міжнародних структур в сфері прав людини;
- 5) забезпечення наявності «теми прав людини в Криму» в інформаційному просторі.

При підготовці та розповсюдженні інформації **КПГ** керується принципами об'єктивності, достовірності та своєчасності.

2. ГРОМАДЯНСЬКІ І ПОЛІТИЧНІ ПРАВА

ЗАБОРОНА ТОРТУР, НЕЛЮДСЬКОГО АБО ПРИНИЗЛИВОГО ДЛЯ ГІДНОСТІ ПОВОДЖЕННЯ

16 листопада у Керчі співробітники МВС РФ побили чоловіка з інвалідністю. Він перебував на зупинці громадського транспорту, коли з автомобіля, що зупинився поблизу, вийшли четверо співробітників поліції та стали наближатися до нього. Маючи інвалідність третьої групи за діагнозом «шизофренія», чоловік злякався та почав уходити. Співробітники поліції його наздогнали, повалили на землю, завдали численних ударів кулаками в обличчя та груди. Після цього обдивилися його, переконалися у відсутності заборонених предметів та пішли. Його мати відвезла постраждалого до травмпункту, де лікарі діагностували перелам ноги та численні забої.¹

ПРАВО НА СВОБОДУ ТА ОСОБИСТУ НЕДОТОРКАНИСТЬ

ОБШУКИ ТА ЗАТРИМАННЯ

8 листопада о 6:00 у смт. Азовське Джанкойського району відбувся обшук у будинку **Халіла Аблямітова**. З інформацією активістів, серед людей, котрі вчиняли обшук, було 11 осіб у машкарах із нашивками ЗМОП. Після обшуку співробітники ЗМОП забрали сина господаря будинку Абляліма Аблямітова, котрого доправили до управління МВС, і його вагітну дружину Айджан Аблямітову, котру відвезли до управління ФСБ РФ у Сімферополі. Після опитування подружжя відпустили. За словами родичів, опитування торкалося дівчини, з котрою А. Аблямітов спілкувався 2013 року.²

15 листопада у Джанкої сталися масові обшуки серед членів релігійної організації «Свідки Єгови» (детальніше у розділі «Свобода совісті та релігії»).

21 листопада у м. Старий Крим співробітники ФСБ вчинили огляд у будинку та господарчих приміщеннях, що належать підприємцю Ісмету Меметову. За заявою співробітників ФСБ, огляд здійснюється через підозру І. Меметова у зв'язках із Меджлісом кримськотатарського народу.³ За версією ФСБ, І. Меметов здійснює фінансування Меджлісу та зберігає екстремістську літературу. За результатами огляду нічого вилучено не було, звинувачень не висунуто.⁴

Меджліс кримськотатарського народу є представницьким органом кримських татар, це означає, що зі схожою підозрою влада РФ може завітати з обшуком практично до будь-кого із мешканців Криму з кримськотатарським іменем або зовнішністю.

28 листопада в Сімферополі співробітники ФСБ РФ (за словами активістки) вчинили обшук у квартирі активістки Українського культурного центру **Галини Балабан**. Як повідомила Г. Балабан КПГ, співробітники ФСБ мотивували обшук кримінальною справою за фактом публікації у соціальній мережі «ВКонтакте», але не уточнили, яка саме публікація фігурує у

¹ Керчь.фм | Родичі інваліда заявили, що його побили співробітники керченської поліції: <https://kerch.fm/2018/11/19/rodstvanniki-zajavili-ob-izbienii-sotrudnikami-policii-kerchi-invalida.html>

² <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/posts/730952333938892>

³ 26 вересня 2016 Верховний суд РФ визнав Меджліс кримськотатарського народу екстремістською організацією.

⁴ <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/posts/738395806527878>

справі, а також не визначили статусу активістки у справі (свідок чи підозрювана). У результаті обшуку було вилучено ноутбук і мобільний телефон.

28 листопада співробітники МВС РФ вдруге вчинили обшук у мешканки Ялти **Еліни Мамедової**. За інформацією журналістки О. Єфименко, обшук проводили три особи на чолі із слідчим І. Гайфулінім у присутності двох понятих, котрі приїхали разом із слідчим. Шукали ноутбук, з якого, за версією слідства, Е. Мамедова оприлюднювала репости у соціальній мережі «ВКонтакте». Ноутбук не знайшли, проте вилучили зубну щітку для проведення тесту ДНК.⁵

ПОЛІТИЧНО МОТИВОВАНЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ

«СПРАВА КРИМСЬКИХ МУСУЛЬМАН»

У листопаді загальна кількість позбавлених волі у «справі кримських мусульман» — 29 осіб.

- **Руслан Зейтуллаєв, Рустем Ваїтов, Нурі Примов, Ферат Сайфуллаєв:** ухвалено обвинувальні вироби, перебувають у колоніях на території РФ;
- **Інвер Бекіров, Вадим Сірук, Муслім Алієв, Емір-Усеїн Куку, Рефат Алімов, Арсен Джеппаров, Енвер Мамутов, Ремзі Меметов, Зеврі Абсеїтов, Рустем Абільтаров:** справа розглядається у суді РФ, утримуються у СІЗО Ростова-на-Дону;
- **Теймур Абдуллаєв, Рустем Ісмаїлов, Айдер Саледінов, Узеїр Абдуллаєв, Еміль Джемаденов, Марлен Асанов, Сейран Салієв, Мемет Белялов, Тимур Ібрагімов, Сервер Закірьяєв, Ернес Аметов, Енвер Сейтосманов, Сервер Мустафаєв, Едем Смаїлов:** справа на стадії досудового дізнання, утримуються у СІЗО Сімферополя.

Усіх звинувачують в участі у «Хізб ут-Тахрір» за ч.1 ст. 205.5 КК РФ (*Створення терористичної організації*) та/або ч. 2 ст. 205.5 КК РФ (*Участь у терористичній організації*). Пізніше декотрим з фігурантів висунули звинувачення за ст. 278 НК РФ (*Насильницьке захоплення влади чи насильницьке утримання влади*).

Наріман Мемедемінов звинувачується за публікацію відео з символікою «Хізб ут-Тахрір» за ч. 2 ст. 205.2 КК РФ (*Публічні заклики до здійснення терористичної діяльності, публічне виправдання тероризму чи пропаганда тероризму*).

8 листопада суддя Північно-Кавказького окружного військового суду (ПКОВС) В'ячеслав Корсаков залишив чинним рішення про утримання під вартою до 11 грудня 2018 року **Теймура Абдуллаєва, Рустема Ісмаїлова, Айдера Саледінова, Узеїра Абдуллаєва та Емілія Джемаденова**.⁶ Вони та їхні захисники брали участь у судовому засіданні через відеозв'язок з СІЗО Сімферополя.

22 листопада у ПКОВС мало місце засідання у справі **Еміра-Усеїна Куку, Інвера Бекірова, Мусліма Алієва, Вадима Сірука, Рефата Алімова та Арсена Джеппарова**. Суд ухвалив рішення щодо продовження термінів утримання їх під вартою до 28 лютого 2019 року та залишив чинним рішення про повернення справи на повторний розгляд до «прокуратури Республіки Крим» для інкримінування Інверу Бекірову більш тяжкого злочину.⁷

⁵ <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=365420757597120&set=a.130228214449710>

⁶ ПКОВС | Апеляційне впровадження № 22А-447/2018: https://ovs--skav.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srvcnum=1&name_op=doc&number=314580&dolo_id=4&new=4&text_number=1&case_id=291922

⁷ <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/posts/738901779810614>

У листопаді у ПКОВС тривали слухання у справі **Енвера Мамутова, Ремзі Меметова, Зеврі Абсеїтова, Рустема Абільтарова**, відбулося 7 судових засідань.⁸

«СПРАВА УКРАЇНСЬКИХ ДИВЕРСАНТІВ»

У листопаді 13 осіб, котрих ФСБ, затримавши, звинуватила «у підготовці диверсій та шпionажі», перебувають в ув'язненні: **Євген Панов, Андрій Захтей, Редван Сулейманов, Володимир Присич, Володимир Дудка, Дмитро Штибліков, Олексій Бессарабов, Глеб Шаблій, Олексій Стогній, Геннадій Лімешко, Ганна Сухоносова, Дмитро Довгополов, Костянтин Давиденко, Юнус Машаріпов**. У цих справах зафіксовано незаконні методи вчинення слідства та застосування тортур для отримання свідчень зізнання.

13 листопада прес-служба ФСБ РФ поширила через ЗМІ заяву про те, що мешканець Криму **Юнус Машаріпов** засуджений «Ялтинським міським судом» до 4 років позбавлення волі із відбуванням покарання у колонії загального режиму та 110 000 рублів штрафу за ч. 1 ст. 223.1, ч. 1 ст. 222.1 КК РФ (*незаконне виготовлення вибухового пристрою, незаконне придбання, зберігання та носіння вибухових речовин або вибухових пристроїв*).⁹

16 листопада ЗМІ оприлюднили відео із «зізнанням» Ю. Машаріпова. На відео допиту відсутній адвокат, не названі особи, котрі вчиняють допит. За заявами ЗМІ, Ю. Машаріпов «за розпорядженням Меджлісу кримськотатарського народу та СБУ розкидав шприци на пляжах, підпалював ліс, поширював антиросійські листівки, збирав у місцевих газетах інформацію про різні ДТП, фільмував військову техніку, фотографував сміття, погані дороги, зруйновані майданчики».¹⁰

Згідно з оприлюдненою на сайті «ВС РК» постановою на продовження термінів утримання Ю. Машаріпова під вартою, кримчанин у «суді» неодноразово заявляв, що для отримання «зізнання» співробітники ФСБ РФ застосували до нього тортури.¹¹

У «Севастопольському міському суді» тривав розгляд справи **Володимира Дудки та Олексія Бессарабова**. У листопаді сталося 4 засідання, де були допитані свідки з боку обвинувачення.¹²

29 листопада як свідок у цій справі був допитаний раніше засуджений **Дмитро Штибліков**. Він тримався раніше наданих ним за угодою зі слідством свідчень про те, що фігуранти цієї справи «готували диверсію».¹³

⁸ Північно-Кавказький окружний військовий суд | Справа № 1-42/2018 https://ovs--skav.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&name_op=case&case_id=6468&delo_id=1540006&new=&hide_parts=1

⁹ ТАСС | Кримчанин отримав чотири роки колонії за виготовлення вибухового пристрою: <https://tass.ru/proisshestiya/5787274>

¹⁰ Крым 24 | Ексклюзив «Крыма 24». Кадри допиту диверсанта Юнуса Машаріпова: <http://1tvcrimea.ru/pages/news/078321-jekskljuziv-kryma-24-kadry-doprosa-diversanta-junusa-masharipova>

¹¹ «ВС РК» | Апеляційне впровадження. Справа 22К-2076/2018: https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&name_op=doc&number=2007529639&delo_id=4&new=4&text_number=1

¹² «Севастопольський міський суд» | Справа № 2-7/2018 https://gs--sev.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&name_op=case&case_id=1962394056&result=1&delo_id=1540006&new=

¹³ КПГ | У суді у «справі українських диверсантів допитали засудженого раніше Штиблікова: <https://crimeahrg.org/v-sude-po-delu-ukrainskih-diversantov-doprosili-osuzhdennogo-ranee-shtyiblikova/>

СПРАВА ВОЛОДИМИРА БАЛУХА

1 листопада адвокату Дмитру Дінзе та архієпископу Сімферопольському та Кримському Клименту було відмовлено у відвідуванні Володимира Балуха у виправній колонії № 2 м. Керч через його перебування «у карантині».¹⁴

8 листопада активіста змогла відвідати його сестра на короткотерміновому побаченні.

СПРАВА ВЕДЖІЄ КАШКА

Бекір Дегерменджі, Асан Чапух, Кязім Аметов і Руслан Трубач були затримані 23 листопада 2017 року за сфабрикованим звинуваченням у здирництві грошей у громадян на Туреччині. Під час затримання померла ветеран кримськотатарського руху Веджіє Кашка, котрій, за словами затриманих, громадянин Туреччини мав повернути заборговані гроші.

13 листопада судді «ВС РК» Олексій Козирев і Андрій Палій продовжили **Руслану Трубачу, Казіму Аметову та Бекіру Дегерменджі** терміни утримання під вартою до 7 грудня 2018 року. Суддя «ВС РК» Костянтин Караваєв продовжив термін утримання Асана Чапуха під домашнім арештом. Клопотався про продовження «слідчий МВС РФ» Сергій Погорелов.¹⁵

23 листопада суддя «ВС РК» Олексій Последов залишив чинним рішення щодо утримання під вартою Казіма Аметова.¹⁶ 27 листопада судді «ВС РК» Олена Спасьонова та Сергій Погребняк залишили чинним рішення про утримання під вартою Руслана Трубача та Бекіра Дегерменджі.¹⁷

Ухвалення рішення щодо продовження терміну утримання під вартою та апеляція на це рішення розглядалися в одному й тому ж самому суді, що порушує право підсудних на справедливий судовий розгляд.

СПРАВА ЄВГЕНА КАРАКАШЕВА

1 листопада суддя «ВС РК» Тимур Слезько залишив чинним рішення про утримання під вартою активіста **Євгена Каракашева** до 30 листопада 2018 року.¹⁸

7 листопада адвокат О. Ладін повідомив, що «слідчий» Алгіз Абушаєв відмовив у закритті кримінальної справи проти Євгена Каракашева за ч. 1 ст. 282 КК РФ (*Розпалювання ненависті чи ворожнечі у соціальних мережах*). Раніше адвокат подав клопотання про закриття справи через відсутність складу злочину.¹⁹

¹⁴ Крим.Реалії | Адвокату Дінзе та архієпископу Клименту відмовили у відвідуванні Балуха через карантин — адвокат: <https://ru.krymr.com/a/news-advokatu-dinze-otkazali-v-poseshchenii-baluha/29579590.html>

¹⁵ «ВС РК» | Список справ, призначених до слухання на 13.11.2018. Справа 3/12-24/2018, 3/2-58/2018, 3/2-59/2018, 3/2-60/2018: https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=13.11.2018

¹⁶ «ВС РК» | Список справ, призначених до слухання на 23.11.2018. Справа 22К-3223/2018: https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=23.11.2018

¹⁷ «ВС РК» | Список справ, призначених до слухання на 27.11.2018. Справа 22К-3245/2018, Дело 22К-3248/2018: https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=27.11.2018

¹⁸ «ВС РК» | Список справ, призначених до слухання на 01.11.2018. Справа 22К-3038/2018: https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=01.11.2018

¹⁹ Крим.Реалії | У Криму відмовились закрити справу про «екстремізм» анархіста Каракашева — адвокат: <https://ru.krymr.com/a/news-v-krymu-otkazalis-zakryt-delo-protriv-karakasheva/29585828.html>

22 листопада суддя «Євпаторійського міського суду» Тетяна Маркіна за клопотанням «слідчого» Алгіза Абушаєва продовжила термін утримання під вартою Є. Каракашева до 31 січня 2019 року. А. Абушаєв мотивував це тим, що стосовно Є. Каракашева не завершений попередній судовий розслідування.²⁰

УМОВИ УТРИМАННЯ В МІСЦЯХ НЕСВОБОДИ

14 листопада адвокат Е. Курбедінов повідомив, що фігуранта «справи кримських мусульман» Енвера Мамутова перевели до спецблоку СІЗО у Ростові-на-Дону. За словами адвоката, у приміщенні зі стелі постійно тече вода.²¹

14 листопада Ілля Дудка, син фігуранта «справи українських диверсантів» Володимира Дудки, повідомив, що Володимир Дудка не отримує у СІЗО лікування, яке йому було призначено за результатами обстеження.²²

ТИСК НА АДВОКАТІВ

6 листопада «прокурор» Валентин Чуприна, супроводжуваний людьми в машкарах, прибув до офісу Еміля Курбедінова, котрий є захисником у кількох політично вмотивованих кримінальних справах. «Прокурор» вручив адвокату «застереження про неприпустимість екстремістської діяльності». У жовтні аналогічні застереження отримали адвокати Едем Семедляєв та Ліля Геменджі.²³

²⁰ Крим.Реалії | Суд в Криму у «справі про екстремізм у соцмережах» продовжив арешт лівому активісту Каракашеву <https://ru.krymr.com/a/news-sud-prodlil-arest-karakashev/29615615.html>

²¹ <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/photos/a.416800078687454/734274366940022>

²² Крим.Реалії | Син «українського диверсанта» Дудки: «Батько не отримує лікування в СІЗО»: <https://ru.krymr.com/a/news-syn-ukrainskogo-diversanta-dudki-otets-ne-poluchaet-lechenie-v-sizo/29600345.html>

²³ <https://www.facebook.com/n.sheikhmambet/videos/2252405434834940/>

ПРАВО НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУДОВИЙ РОЗГЛЯД

2 листопада, за заявою адвоката О. Ладіна, в «ВС РК» під час розгляду апеляційної скарги на продовження арешту депутату Алуштинської міськради Павлу Степанченку та редактору алуштинського видання «Твоя газета» Олексію Назімову захист віднайшов у матеріалах справи заздалегідь підготовану постанову про залишення чинним рішення суду першої інстанції.²⁴ Таким чином, рішення суду було визначено та оформлено ще до початку судового засідання, що повністю позбавляє людину права на справедливий суд.

СВОБОДА СЛОВА ТА ВИСЛОВЛЮВАННЯ ДУМОК

Відповідно до моніторингу КПП радіомовлення на півночі Криму, лише у трьох з тринадцяти населених пунктів частково працює сигнал українських радіостанцій. На частотах українських радіостанцій мовлять російські радіостанції або відсутній сигнал. На адміністративному кордоні з Кримом українські радіостанції працюють лише на КПВВ «Чонгар», а на КПВВ «Каланчак» і «Чаплинка» — лише російські радіостанції.²⁵ **Де-факто влада Криму глушить сигнал українських мовників**, зокрема й шляхом увімкнення російських радіостанцій на тих самих частотах.

20 листопада суддя «ВС РК» Катерина Тимошенко залишила чинним рішення у справі **Ріани Куламетової** щодо штрафу 1 000 рублів. Її оштрафували за репост у соціальній мережі «Вконтакте» відео 2011 і 2013 років, де фігурували чорні прапори з написом арабською в'язку «Немає бога, крім Аллаха, й Муххамед — його пророк». Суддя дійшов рішення, що це є символікою організації «Хізб ут-Тахрір», діяльність якої заборонено в РФ.²⁶

24 листопада українській журналістці **Альоні Савчук** співробітники ФБ РФ на КПП «Джанкой» («Чонгар» — з українського боку) заборонили на 10 років в'їзд до РФ (до 28 серпня 2028 року), зокрема й на територію окупованого Криму (*Додаток 1*). Співробітники ФСБ РФ вручили їй «повідомлення іноземного громадянина про ухвалене рішення щодо ненадання в'їзду до Російської Федерації».

27 листопада пристави «Керченського міського суду» заборонили журналістам інтернет-видання **«Керчь.ФМ»** здійснювати фото- та відео- зйомку у приміщенні суду. Цього дня мали обрати запобіжний захід для поранених українських військових, захоплених 25 листопада у Чорному морі.²⁷

СПРАВА ІСМАЇЛА РАМАЗАНОВА

7 листопада адвокат О. Ладін повідомив, що слідство закрило одну кримінальну справу стосовно Ісмаїла Рамазанова за ч. 1 ст. 222 КК РФ (*незаконне збереження боєприпасів*) через відсутність складу злочину. Проте справа за ст. 282 КК РФ (*Розпалювання ненависті чи ворожнечі*) за висловлювання в ефірі інтернет-радіостанції Zello залишається відкритою.²⁸

²⁴ <https://www.facebook.com/anton.naumlyuk/posts/2207035062664755>

²⁵ <https://crimeahrg.org/minimum-v-10-naselennyih-punktah-severnogo-kryima-net-signala-ukrainskih-fm-ctantsiy/>

²⁶ «ВС РК» | Рішення у адміністративній справі № 12-742/2018: https://vs-krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srnum=1&name_op=doc&number=2015247567&delo_id=1502001&new=&text_number=1

²⁷ Керчь.ФМ | Де відбувався суд над пораненими українськими моряками у Керчі — незрозуміло: <https://kerch.fm/2018/11/28/gde-prohodil-sud-nad-ranenyimi-ukrainskimi-morjakami-v-kerchi-ne-ponjatno.html>

²⁸ Крим.Реалії | Російське слідство закрило кримінальну справу щодо кримчанина Рамазанова — адвокат: <https://ru.krymr.com/a/news-v-krimu-zakrili-delo-ramazanova/29587983.html>

СВОБОДА СОВІСТІ ТА РЕЛІГІЇ

15 листопада у Джанкої відбулися масові обшуки у будинках членів релігійної організації «Свідки Єгови». За заявою ЗМІ «Вести Крым», обшуки мали місце приблизно за 30 адресами.²⁹ Журналіст А. Наумлюк повідомив, що обшуки проводилися не менше, ніж у п'яти випадках. За результатами обшуку затриманих немає.³⁰

Адвокат О. Ладін повідомив КПГ, що стосовно мешканця Джанкою **Сергія Філатова** порушено кримінальну справу за ч. 1 ст. 282.2 КК РФ (*Організація діяльності релігійного об'єднання, що визнано судом екстремістським*). Слідчий обрав запобіжний захід у формі підписки про невиїзд.³¹

Підставою для кримінального переслідування членів релігійної організації «Свідки Єгови» є те, що 20 квітня 2017 року Верховний суд РФ визнав екстремістською організацію «Управлінський центр свідків Єгови в Росії». Суд ухвалив ліквідувати її та заборонити діяльність на території РФ, що поширилося й на 22 організації «Свідків Єгови», які знаходяться у Криму. За інформацією порталу «Свідки Єгови в Росії», на території Криму мешкає 8 000 віруючих, котрі належать до «Свідків Єгови».

17 липня 2017 року Верховний суд РФ залишив чинним рішення про визнання організації «Свідки Єгови» екстремістською та заборону її діяльності.

16 серпня 2017 року Міністерство юстиції РФ додало до списку екстремістських організацій організацію «Управлінський цент Свідків Єгови в Росії» та 395 місцевих релігійних організацій, що входять до його структури. Серед них — 18 релігійних організацій Криму, діяльність яких стала забороненою.

²⁹ Масштабна спецоперація ФСБ Росії в Криму: <https://www.youtube.com/watch?v=SdQXhiOQyho>

³⁰ <https://www.facebook.com/anton.naumlyuk/posts/2225992874102307>

³¹ КПГ | Слідчий ФСБ обрав запобіжний захід фігуранту джанкойської справи «Свідки Єгови»: <https://crimeahrg.org/sledovatel-fsb-izbral-meru-presecheniya-figurantu-dzhankoyskogo-dela-svideteli-iegovyi/>

3. ПОРУШЕННЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА

КОНВЕНЦІЯ (III) ПРО ПОВЕДІННЯ З ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИМИ

25 листопада у Чорному морі поблизу Керченської протоки поза територіальними водами РФ кораблі прикордонної служби ФСБ РФ атакували та захопили три військових корабля Військово-морських сил України (далі — ВМСУ), на яких перебувало 22 військових ВМСУ та 2 співробітника СБУ. Кораблі планували перехід з порту Одеса до порту Маріуполь (Азовське море) через Керченську протоку. Внаслідок атаки двоє військових і один співробітник СБУ отримали поранення.

Громадяни України були захоплені внаслідок акту агресії з боку РФ і у рамках міжнародного збройного конфлікту, захоплені особи входять до складу збройних формувань України, вони виконували наказ командування. Тобто, на підставі п. 1 ст. 4 Женевської конвенції III усі захоплені Росією громадяни України є військовополоненими.

РФ відмовилася визнати статус військовополонених та відкрила щодо захоплених моряків кримінальну справу за ч. 3 ст. 322 КК РФ (*Незаконний перетин державного кордону РФ*).

Захоплені кораблі доправили до Керчі. Поранених військових спрямували до лікарні Керчі, інших вивезли у Сімферополь та Білогірськ. 27 та 28 листопада судді «Київського районного суду Сімферополя» Віктор Можелянський, Михайло Білоусов та Андрій Довгополов обрали щодо 21 військового запобіжний захід у формі утримання під вартою. Аналогічне рішення було ухвалено «Керченським міським судом» стосовно трьох поранених громадян України. Військовополонених у Сімферополі доправили до Сімферопольського СІЗО.

29 листопада адвокати військовополонених повідомили, що їхніх підзахисних вивозять із СІЗО у невідомому напрямі. 30 листопада стало відомо, що українських громадян перевезли до Москви. 21 з них перебувають у СІЗО «Лефортово», 3 поранених — у медичній частині СЗО «Матроська тиша». Перші дні моряки перебували у карантинних камерах на одиночному утриманні. Усіх українських військових перевдягнули у тюремні строї, а їхній військовий однострій з них зняли. Зв'язку з родичами вони позбавлені.

Дії РФ порушують норми Женевської конвенції про поведіння з військовополоненими, а саме:

- статтю 5, за якою особа не розглядається як військовополонений лише рішенням компетентного суду;
- статтю 18, що забороняє вилучення у військовополонених речей і предметів особистого користування, одностроїв та знаків розрізнення;
- статтю 21, що забороняє утримувати військовополонених у закритих приміщеннях або позбавляти їх права залишати приміщення;
- статтю 25, за якою умови розміщення військовополонених у таборах мають бути не менш сприятливими, ніж умови, що ними користуються розташовані у тій же місцевості війська держави, яка утримує у полоні;
- статтю 84, за якою лише військові суди мають право судити військовополоненого;
- статтю 85, за якою судити за злочини, скоєні до полону, можна лише за умови, якщо ці злочини є злодіянням проти людяності, геноцидом або військовим злочином.

НАД ОГЛЯДОМ ПРАЦЮВАЛИ:

Ольга Скрипник, координаторка Кримської правозахисної групи;

Віссаріон Асеев, аналітик Кримської правозахисної групи;

Олександр Сєдов, аналітик Кримської правозахисної групи.

4. ДОДАТКИ

ДОДАТОК 1

Савчук Алена Олеговна, _____ года
(фамилия, имя, отчество (при наличии), дата рождения уведомляемого
рождения, национальный паспорт гражданина
Украины _____
иностранного гражданина или лица без гражданства)

УВЕДОМЛЕНИЕ
иностранного гражданина или лица без гражданства о принятом решении
о неразрешении въезда в Российскую Федерацию.

Пограничное управление ФСБ России по Республике Крым (далее –
Управление) уведомляет Вас о том, что в отношении Вас Федеральной
службой безопасности Российской Федерации
(наименование федерального органа исполнительной власти, принявшего решение о неразрешении
въезда в Российскую Федерацию)

принято решение о неразрешении въезда в Российскую Федерацию
в соответствии с подпунктом 1 части 1 статьи 27 Федерального закона от 15
августа 1996 г. № 114-ФЗ «О порядке выезда из Российской Федерации и
въезда в Российскую Федерацию», в связи с чем, въезд
на территорию Российской Федерации Вам не разрешен
до 27.08.2028 года
(день, месяц, год до которого закрыт въезд в Российскую Федерацию)

Информируем, что пересечение государственной границы Российской
Федерации при въезде в Российскую Федерацию иностранным гражданином
или лицом без гражданства, въезд которым в Российскую Федерацию
заведомо для виновного не разрешен, является незаконным. Ответственность
за совершение данного деяния предусмотрена частью 2 статьи 322
Уголовного кодекса Российской Федерации от 13 июня 1996 г. № 63-ФЗ.

Дата получения уведомления: _____ 24.11.2018 г.
(день, месяц, год)

_____ должностное лицо Управления
(подпись, фамилия, инициалы)

Уведомление получил(а) _____ Савчук А.О.
(фамилия, имя, подпись иностранного гражданина или лица без гражданства)

Повідомлення ФСБ РФ Альоні Савчук як іноземного громадянина
про ухвалене рішення щодо ненадання в'їзду до Російської Федерації
(включаючи окупований Крим), 24 листопада 2018 р.